

Обяснителна записка

към Годишен финансов отчет на Община

Шумен към 31.12.2022 г.

Счетоводният отчет на Община Шумен към 31.12.2022 г. е изготвен на база обобщени оборотни ведомости на второстепенните разпоредители с бюджетни средства и оборотната ведомост на общинска администрация Шумен.

През 2022 Община Шумен спазва Счетоводната политика за 2020 година, включваща съвкупност от принципи, изходни положения, концепции и правила за отчитане на нейната дейност.

При съставянето на финансовия отчет са прилагани указанията на Министерство на финансите, дадени с ДДС № 20/2004 г., ДДС №14/2013 г., разработената счетоводна политика и допълнителните указания на Министерство на финансите.

Амортизационната политика на общината е разработена на основание Указание на Министерство на финансите, дирекция „Държавно съкровище“ – ДДС № 05/30.09.2016 г., както и в съответствие с изискванията на т.7.1 от Националния счетоводен стандарт 4 Отчитане на амортизациите.

В Община Шумен е възприет линейния метод за амортизиране на нефинансовите дълготрайни активи.

При счетоводното завеждане на новоактувани нефинансови дълготрайни активи се приема, че фигуриращата в акта за общинска собственост данъчна оценка се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот /земя или сграда/.

Спазени са утвърдените със счетоводната политика принципи на:

Текущо начисляване на приходите и разходите, предпазливост, съпоставимост на приходите и разходите, предимство на съдържанието пред формата.

Счетоводното отразяване на движението на паричните средства се извършва съгласно утвърдения индивидуален сметкоплан, разработен в съответствие със Закона за счетоводството, ДДС № 20/2004 г. и ДДС №14/2013 г. на МФ.

Всички получавани средства по бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и други сметки и дейности са отразявани по счетоводни сметки, съгласно вида им.

При изготвянето на сборната оборотна ведомост са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се за 2022 г., включително разходите за амортизации, корективи по задължения и вземания към местни лица, корективи за неусвоени помощи и дарения. Начислени са разходите за провизии за персонала, както и приписаните приходи и разходи за предоставено безвъзмездно право на ползване и наеми, в съответствие с изискванията на ДДС № 20/2004 г., ДДС №14/2013 г., ДДС 05/2016, както и издадените през следващите години от Министерство на финансите – дирекция „Държавно съкровище“ писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации.

Вземанията и задълженията са осчетоводени на принципа на текущото начисляване и са отразени по сметки от групи 40, 41 и 48.

Просрочията са осчетоводени по задбалансови сметки 991 и 992.

Дяловото участие в търговски дружества е отразено по сметки от група 51.

Върху реализираните приходи съгласно чл. 4, ал.1 от Закона за корпоративно подоходно облагане през 2022 г. е начислен 2 % данък, отчетен по сметка 4512.

Второстепенните разпоредители с бюджетни кредити с отделен Булстат се отчитат самостоятелно по ЗДДС и ЗКПО.

В общината се обобщават отчети на 64 второстепенни разпоредители с бюджетни кредити, в т.ч.

Направление „Образование“

Направление „Култура“

Направление „Здравеопазване и социални дейности“

Направление „Капиталови разходи и инвестиции“

ОП „Стопанска и охранителна дейност“

ОП „Общински жилища и имоти“

ОП „Строителство и благоустройство“

ОП „Паркове и обредна дейност“

ОП "Туризм, публични прояви и атракции“

ОП „Общински медиен център“

ОП „Чистота“

ЦПЛР – Обединен детски комплекс

17 бр. начални, основни, средни и професионални училища

2 бр. средношколски общежития

Регионална библиотека

Регионален исторически музей

Художествена галерия

27 бр. детски градини

През 2022 г. няма промяна във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

Счетоводният баланс е основна съставна част на финансовия отчет.

В него се съдържа информация за оценка на имуществото и

финансовото състояние на общината. Отчетността на Община Шумен се организира в три стопански области:

- бюджети;
- сметки за средства от Европейския съюз;
- други сметки и дейности.

Провизии

Към 31 декември са начислени провизии за вземания на общината по групи, както следва: наеми, такси за детски градини и ясли, съдебни вземания и други подобни.

Провизираните вземания са класифицирани в две групи: трудно събираеми – след изтичане на 180 дни от крайния срок на погасяване, провизирани с 50 % от номиналната стойност и несъбираеми – при погиване на длъжника, обявяването му в несъстоятелност и ликвидацията му, изтичане на погасителната давност, провизирани на 100 % от номиналната стойност на вземането.

Към 31.12.2022 г. са начислени провизии за бъдещи плащания към персонала в размер на 4 818 701 лв.

Провизиите за непублични вземания към местни лица към 31.12.2022 г. са както следва:

Провизии за вземания от клиенти – 14 176 лв.

Провизии за просрочени вземания от наеми и концесии – 243 934 лв.

Провизии за други вземания – наказателни постановления и други – 156 736 лв.

I. Група „Бюджети”

1. Сметки от раздел 1 „Сметки за капитали и заеми”

Салдото по сметка 1001 – „Разполагаем капитал” не се променя през 2022 г. Няма промени и по сметка 1101 „Акумулиран прираст / намаление от бюджетни дейности”.

През 2022 г. Община Шумен е погасила изцяло дългосрочното задължение по облигационен заем с дължимия текущ дял за годината в размер на 750 060,81 лв. Същото е отразено по дебита на сметка 1523 „Текущ дял на общински ценни книжа”.

Остатък по главница към 31.12.2022 г. – 0.00 лв.

Дългосрочният кредит за съфинансиране на ОП „Околна среда” – проект „Воден цикъл на гр.Шумен – II етап” с първоначален размер 3 216 524 лв. е с остатък към 31.12.2022 г. 862 023,97 лв.

През отчетната година не са допуснати просрочия по главници и лихви на ползваните заеми.

По отпуснатите заеми от Банка ДСК АД и Регионален фонд за градско развитие АД за съфинансиране на проект „Ремонт на летен театър“ и „Ремонт на общински младежки дом“ не са усвоявани средства и не са заплащани такси и лихви.

По отпуснатия инвестиционен кредит от „Търговска банка Д“ АД за рехабилитация на улична мрежа и междублокови пространства в гр. Шумен и села на територията на общината средства не са усвоявани, лихви и такси не са плащани.

2. Сметки от раздел 2 „Сметки за ДМА и ДНА”

Всеки придобит дълготраен актив се оценява по справедлива стойност, ако е получен безвъзмездно, по цена на придобиване – ако е закупен и по себестойност, ако е придобит по стопански начин.

Възприет е принцип на преглед за преоценка веднъж на две години и ако се установят очевидно занижени или завишени

стойности се извършва преоценка. Този принцип се отнася както за материалните, така и за нематериалните дълготрайни активи.

По сметка 2071 „Незавършено строителство” са отчетени на салдо обекти, изграждането на които продължава през 2023 г. и при получаване на пълна сметна стойност ще бъдат заведени разграничено, съобразно характера и вида си.

Със Счетоводната политика за 2020 г. остава непроменен стойностния праг на същественост за признаване на ДМА в размер над 1000 лв. (хиляда лева). Стойностния праг се прилага от всички разпоредители, консолидирани от Община Шумен.

За класифицирането на нематериалните дълготрайни активи се прилага праг на същественост 1000 лв. Лицензионните права за ползване на програмните продукти се признават балансово, независимо от стойността, за която са придобити. Текущо изплатените разходи за поддръжка на нематериалните дълготрайни активи се отчитат като текущи разходи.

За активи, за които е установено, че са с изчерпан полезен срок към 01.01.2017 г., както и за тези извън употреба амортизационната норма е 0%.

Оценката на ДМА, които към края на 2022 г. са в процес на придобиване не е приложена поради процесът на придобиване е в начален стадий и сумите са в несъществен размер спрямо целия обем на активите. Поради тази причина не може обективно да се направи разумна приблизителна оценка.

През 2022 година са придобити нефинансови дълготрайни активи за 8 141 825 лв., а са отписани такива за 1 068 988 лв.

Увеличена е балансовата стойност на вече придобити активи с 557 516 лв., от които 233 516 лв. са по проект, финансиран със средства от ЕС.

Стойността на ползваните в дейността на общината дълготрайни материални активи са в размер на 7 414 121 лв.

Сумата на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни нефинансови активи е 8 213 962 лв.

Размера на авансовите плащания за придобиване на дълготрайни активи е в размер на 1 069 912 лв.

Балансовата стойност на временно извадените от употреба дълготрайни активи е в размер на 16 108 152 лв.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи е 11 301 135 лв.

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи към 01.01.2022 г. е в размер на 178 417 лв

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи към 31.12.2022 г. е в размер на 67 947 лв.

През 2022 г. са придобити нематериални дълготрайни активи за 19 998 лв. а са отписа такива за 12 397 лв.

През 2022 г. не е увеличена балансовата стойност на вече придобити нематериални активи, няма налични авансови плащания и няма нереализирани ангажименти за придобиване им.

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи към 31.12.2022 г. е 841 371 лв.

3. Сметки от раздел 3 „Сметки за материални запаси и конфискувани активи”

Методът на изписване на материални запаси и ценности е определен в счетоводната политика на Община Шумен - прилага се метода Fi-fo (първа входяща – първа изходяща). При изписване (отписване или брак) на материали, осчетоводени в сметка 3020 „Материали”, изписването да става от “най – старата” наличност.

Само изписването на хранителни продукти се осъществява по метода “средно претеглена цена”.

4. Сметки от раздел 4 „Сметки за разчети -вземания и задължения”

По сметка 4261 „Подотчетни лица” формираното салдо е 2500 на лева при СОУ „Сава Доброплодни” и 150 лв. в ОП ОЖИ.

По сметка 4512 – „Разчети за корпоративни данъци” като салдо е формиран размера на данъка върху приходите от стопанска дейност на Община Шумен и нейните второстепенни разпоредители с бюджет по ЗКПО за 2022 г., дължим през месец юни 2023 г. в размер на 213 273,53 лв.

По сметка 4544 са начислени данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за имотите, собственост на Община Шумен за периода 2017-2022 година в размер на 1 977,79 лв.

С Решения на Общински съвет от бюджетната сметка на Община Шумен са предоставени вътрешни заеми към сметки за средства от Европейския съюз по оперативни програми, като дължимите към 31.12.2022 г. са отразени в дебита на сметка 4624 – „Временни безлихвени заеми за СЕС” – 3 189 748,13 лв. Същите са отразени огледално по сметка 4614 – Временни безлихвени заеми от общински бюджети в оборотна ведомост на СЕС по оперативни програми.

При анализа на крайните салда по сметка 4624 по аналитични партии и договор за кредит № 815/12.10.2015 г. се установи, че последният е отпуснат за финансирането на собственото участие на Община Шумен и недопустимите разходи /в т.ч. ДДС/ по проект „Интегриран воден цикъл за гр. Шумен II етап“. При осчетоводяване на отпускането му към проекта в отчетна област „СЕС“ е използвана

сметка 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметка за средства от ЕС на общини“ вместо сметка 7534 „Касови трансфери от/за сметка за средства от ЕС на общини“. Взети са корекционни операции за 1 729 171,87 лв.

5. Сметки от раздел 5 „Сметки за финансови активи“

Касовата наличност към 31.12.2022 год. по сметка 5011, съответно § 95-11 „Касова наличност в лева“ е 9 751,53 лв. и е формирана от постъпления в отдел „Местни данъци и ТБО“, в общински предприятия и Регионален исторически музей след срока за зануляване на разплащателните сметки.

Постъпленията са реализирани в периода 27 - 31 декември 2022 г. Описаните разпоредители осъществяват дейност непрекъснато, включително в почивни дни и официални празници предвид характера на дейността си. Касовият поток е реално отразен по паричните отчети от фискални устройства на предприятията.

Отразяване на промените в дела на инвестициите на Община Шумен се извършва на основата на ГФО на свързаните лица, в които общината има пряко участие, като счетоводните записвания се взимат от общината като първостепенен разпоредител. Община Шумен е отразила промените в капитала (където са формирани такива) за своите дружества. Капиталът на търговските дружества с над 50 % общинско участие се отразява по сметки 5111 – „Мажоритарни дялове и акции“ (при 100 %), 5113 – „Дялове и акции на асоциирани предприятия“ (от 20% до 50%), 5114 – „Други дялове и акции“ (под 20 %).

Към 31.12.2022 г. Община Шумен има дялово участие в следните търговски дружества:

	ДРУЖЕСТВО	ОБЩИНСКО УЧАСТИЕ %	счетов. сметка
1	"ДКЦ -I -ШУМЕН" ЕООД	100	5111
2	"ДЦ "ДЕНТ" - Шумен ЕООД	100	5111
3	"МЕДИКО-ТЕХНИЧЕСКА ЛАБОРАТОРИЯ" ЕООД	100	5111
4	"Коплексен онкологичен център" ЕООД	100	5111
5	"МБАЛ" АД	20,31	5113
6	"В И К " ООД	23	5113
7	"ОБЩИНСКА БАНКА" АД	0,023	5114
8	"ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК ШУМЕН" АД	40	5113

6. Сметки от раздел 6 „Сметки за разходи”

Разходите на Община Шумен се отразяват по дебита на сметки от раздел 6 „Разходи” на СБП на начислена основа. На аналитично ниво се отчитат и разходите за стопанската дейност.

По сметка 6029 се отчитат външните услуги, извършвани на Община Шумен. Високият дебитен оборот е основно от дейност чистота, която се отчита в сметката. Разходите в дейността са планирани и определени в план-сметка за 2022 г.

По сметка 6075 и 6076 са отчитани Разходите за придобиване на инфраструктурни обекти и основния ремонт на инфраструктурни обекти, чрез външни доставки. Направените разходи по тези сметки са включени в Разчета (плана) за капиталови разходи за 2022 г.

По сметки от гр. 620 „Разходи за финансови услуги и комисионни” се отчитат разходите за банково обслужване, обслужване на ОЦК и разходи за застраховки.

С решение на Общински съвет е създаден фонд за лечение. Ежегодно с бюджета на Община Шумен се планират средствата за този фонд за годината. Разходите се отчитат по сметка 6421 –

„Текущи помощи за домакинства”. По сметката се отчитат помощите за лечение, за компенсации на пътувания и пътни карти, отпускани по решение на Общинския съвет.

По сметка 6464 „Капиталови трансфери за нефинансови предприятия от сектор „Държавни предприятия” са отчетени 219 782 лв., разпределени както следва:

- 100 000,00 лв., за нуждите на „МБАЛ-Шумен“ ЕАД
- 90 000,00 лв. средства за медицинска апаратура за нуждите на ДКЦ I Шумен ЕООД

Определеното финансиране на народни читалища и спортни клубове се отчитат по сметка 6451 – „Субсидии и други тещуци трансфери за нестопански организации”.

7. Сметки от раздел 7 „Сметки за приходи и нетни трансфери между бюджетни предприятия”

Община Шумен събира приходи с данъчен и неданъчен характер и такива от стопанска дейност. Приходите от данъци и такси се отчитат на касова основа.

По-важните категории приходи за 2022 година са:

Данъчни приходи – 13 560 782 лв.

Приходи и доходи от собственост – 5 156 598 лв.

Общински такси – 9 292 644 лв., в това число такса битови отпадъци – 7 490 364 лв.

Приходите от стопанска дейност се отчитат на аналитично ниво. Дебитни салда по сметки в частта на раздел 7 – „Приходи” са данък върху приходите от стопанска дейност, отчетани в сметка 7190 и данъка върху добавената стойност, отчетан по сметките от приходи, за които се отнасят.

8. Сметки от раздел 9 „Сметки за задбалансови активи”

В задбалансови сметки се отчитат чужди активи и материални запаси, поети задължения по договори, просрочени вземания и задължения и други.

По сметка 9200 „Поети задължения” салдото на 31.12.2022 г. е 40 115 609 лв. Увеличението спрямо 2022 г. основно се дължи на сключване на нови договори по ЗОП, обхващащи доставки през 2022 и следващи години.

Представените банкови гаранции и застрахователни полици в полза на Община Шумен са отчетени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства” в размер на 1 992 783 лв.

Обезпеченията – предоставени дълготрайни материални активи по реда на ипотеките, във връзка с договора за заместване в дълг на „Общински пазари – Шумен“ ЕООД са в размер на 558 389,46 лв. и са осчетоводени по сметка 9231 „Предоставени дълготрайни активи и материални запаси в залог и ипотека”. Към 31.12.2022 г. ипотеката не е заличена.

Обезпеченията, предоставени по реда на особените залози по емитирания общински облигационен заем и заем от Фонд „ФЛАГ“ , Банка ДСК АД И Търговска банка Д АД са в размер на 24 323 323 лв. и са осчетоводени по сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози”.

Просрочените вземания и задължения са отчетени по съответствие в гр. 991 „Статистика за просрочени вземания” и гр. 992 „Статистика за просрочени задължения”. Към 31.12.2022 г. Община Шумен няма просрочени задължения към доставчици.

II. Група „Сметки за средства от Европейския съюз”

Общината през 2022 г. работи по оперативни програми:

- Развитие на човешките ресурси;
- Административен капацитет;
- Региони в растеж;
- Техническа помощ;
- Наука, образование за интелигентен растеж.

от други европейски средства и по други международни програми.

Постъпленията по проекти от трансфери за 2022 г. възлизат на 683015 лв. по § 88-03 и 905 318,00 лв. по § 95-01.

Преходен остатък към 01.01.2022 г.	1 588 333 лв.
Постъпления общо през 2022 г.	6 747 687 лв.
Разходи през 2022 г.	6 892 944 лв.
Преходен остатък към 31.12.2022 г.	1 443 076 лв.

Община Шумен към 31.12.2022 г. е получила средства по оперативни програми от следните ведомства:

- МТСП – 403 769 лв.
- Министерство на образованието и науката – 840 326 лв.
- Национален фонд – 3 625 957 лв.

III. Група „Други сметки и дейности”

В група „Други сметки и дейности” се отчитат набирателни сметки на Община Шумен. Разкрити са три набирателни сметки:

- сметка депозити и гаранции – в нея се събират чужди средства под формата на гаранции и депозити;

- сметка по чл.34, ал.6 от Закона за собствеността и ползването на земеделски земи;

- сметка по чл.29, ал.2 от Закона за общинската собственост.

Приложимост на принципа на действащо предприятие съгласно Закона за счетоводството – Община Шумен е действащо предприятие и ще остане такава и за в бъдеще. В качеството си на бюджетна организация съгласно ЗПФ, Община Шумен няма намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност. Не са идентифицирани събития и условия, които могат да породят съмнения относно способността на Община Шумен да функционира като действащо предприятие.

Изложените данни във финансовия отчет на Община Шумен дават вярна и пълна информация за имущественото и финансово състояние на общината. Отчетът е изготвен при спазване на основните принципи и действащото законодателство в областта.

Към 31.12.2022 г. срещу община Шумен се води дело № 13217/2019 г. в Административен съд – София град с ищец „Уеб финансинг холдинг“ АД по повод обезщетение за незаконен административен акт – заповед на кмета на общината от 2006 г. със сума на иска 2 741 853,25 лв. Същото е със статус „висящо“. Обезпечителни мерки срещу общината не са наложени.

Сравнителна информация от ГФО за предходния отчетен период:

Постъпленията от данъци за 2022 г. са в общ размер на 13 560 782 лв., което е с 662 848 лв. в повече от събраните данъци през 2021 г. Постъпленията от такси за 2022 г. са намалели с 47 099

лв. спрямо същите от 2021 г. Постъпленията от административни глоби, санкции и наказателни лихви са намалели със 190 348 лв.

Приходите от продажба на стоки и услуги са се увеличили спрямо 2021 г. с 45 562 лв. или 2 728 580 лв, а приходите от наеми съответно с 81 323 лв или са 2 247 524 лв. през 2022 г.

Приходите от реализация на нефинансови активи са 5 846 277 лв., което е с 468 913 лв. повече от реализираните през 2021 г.

През 2022 г. разходите за издръжка са 27 441 260 лв или с 4 942 772 лв. в повече спрямо отчетените през 2021 г. Разходите за възнаграждения на персонала през 2022 г. са нарастнали със 7 613 561 лв или са 65 377 412 лв. Съответно разходите за осигурителни вноски също са нарастнали значително с 1 409 089 лв. или са били в размер на 13 139 298 лв. през 2022 г.

Разходите за придобиване на нефинансови дълготрайни активи са 9 022 328 лв., което е с 1 275 526 лв. повече в сравнение с 2021 г.

ЛЮБОМИР ХРИСТОВ
Кмет на Община Шумён

Съгласувал:

ТАТЯНА КОСТОВА
Заместник кмет БФ

ДЕСИСЛАВА ПЕТРОВА
Директор на дирекция БФЧР

Изготвил: Росица Матеева
Началник отдел ЕБС